

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
1:4

DOM
2016-02-02
meddelad i
Falun

Mål nr: B 2445-15

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

KIM Michael Linus Lennart Andersson, 19940701-6030
Östjärna 143 A
785 60 Djurås

Offentlig försvarare:

Advokat Susanne Croné-Morell
Advokaterna Nielsen & Lock AB
Box 117
781 22 Borlänge

Åklagare

Vice chefsåklagare Gun-Britt Ström
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Falun
Box 1740
791 14 Falun

Målsägande

1. Sekretess NN1, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Kerstin Löfroth
Advokatbyrån Gisslén & Löfroth AB
Box 304
771 26 Ludvika

2. Sekretess NN3, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Kerstin Löfroth
Advokatbyrån Gisslén & Löfroth AB
Box 304
771 26 Ludvika

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 102 791 23 Falun	Kullen 4	023-482 00 E-post: falu.tingsratt@dom.se www.falutingsratt.domstol.se	023-482 80	måndag - fredag 08:00-16:00

3. Sekretess NN6, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Kerstin Löfroth

Advokatbyrån Gisslén & Löfroth AB

Box 304

771 26 Ludvika

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken

2015-06-30

Påföljd m.m.

Påföljd efterges

Lagrum som åberopas

29 kap 6 § brottsbalken

Skadestånd

1. Kim Andersson ska utge skadestånd till NN 1 med 5 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juni 2015 till dess betalning sker.
2. Kim Andersson ska utge skadestånd till NN 3 med 5 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juni 2015 till dess betalning sker.
3. Kim Andersson ska utge skadestånd till NN 6 med 5 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juni 2015 till dess betalning sker.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifterna om målsägandena NN 1, NN 3, NN 5 och NN 6:s identiteter och som har lämnats vid tingsrättens huvudförhandling bakom stängda dörrar. Av samma skäl råder fortsatt sekretess för uppgifter om nämnda målsägandens identitet i denna dom.
2. Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m., undantaget intygets första sida, ska bestå i målet.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Susanne Croné-Morell tillerkänns ersättning av allmänna medel med 21 519 kr. Av beloppet avser 17 199 kr arbete, 16 utlägg och 4 304 kr mervärdesskatt
  2. Kerstin Löfroth tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 19 445 kr. Av beloppet avser 10 584 kr arbete, 4 253 kr tidspillan, 719 kr utlägg och 3 889 kr mervärdesskatt.
  3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat ansvar för sexuellt ofredande jämlikt 6 kap 10 § 1 st och 2 st brottsbalken gentemot Kim Andersson enligt följande gärningsbeskrivning:

”Kim Andersson har visat sitt könsorgan för NN 1 som är född 2009, NN 6 som är född 2011 och NN 3 som är född 2011 samt uppmanat dem att visa sina könsorgan för honom. Gärningen var ägnad att väcka obehag och var ägnad att kränka målsägandenas sexuella integritet. Det hände den 30 juni 2015 på Flodvägen 2, Djurås, Gagnefs kommun. Kim Andersson begick gärningen med uppsåt.”

Målsägandena NN1, NN6 och NN3 har yrkat att Kim Andersson ska utge skadestånd med 5 000 kronor till envar av dem, dvs totalt 15 000 kronor, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juni 2015 till dess full betalning sker.

Kim Andersson har vidgått att han begått de påstådda gärningarna, men bestritt ansvar för brott. Detta då gärningarna inte varit ägnade att väcka obehag eller kränka målsägandenas sexuella integritet liksom då Andersson inte förstått konsekvenserna av sitt handlande. Han har bestritt att utge skadestånd samt i vart fall yrkat att ett sådant ska helt nedsättas eller i sista hand jämkas med stöd av bestämmelsen i 2 kap 5 § skadeståndslagen.

DOMSKÄL

Skuld

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat kartbild, skiss och gatuvy utvisande platsen för gärningen (sid 4-9 i förundersökningsprotokollet).

Åklagaren har åberopat uppspelningar av förhör med målsägandena NN1, NN3 och NN6 samt målsägandeförhör med NN5 och vittnesförhör med Teresa Laurila. Dessa personer har därvid uppgett väsentligen följande.

NN1

I somras då hon, NN3 och NN6, var ute i Djurås och lekte tillsammans kom en kille till dem i lekparken från ett brunt hus som ligger bredvid. Plötsligt stod han bara där. Han uppmanade henne att ta av sig shortsens, men hon gjorde inte detta. Han ville också att de skulle gå in i lekstugan. Hon tänkte att hon inte skulle lyssna på honom. Det kändes inte bra och bultade hårt i hjärtat. De sprang bort från killen till andra sidan kullen det fortaste de orkade.

NN3

Hon, NN1 och NN6, var i en lekpark då det kom en kille som ville att de skulle följa med till lekstugan. De följde inte med honom dit. Han sade att han hade tappat bort ett barn. Killen ville att först NN1, sedan NN6 och sist hon själv skulle dra bort sina shorts. Han tog även bort lite av sina byxor, drog ner lite av dem och kalsongerna samt visade snoppen. De sprang då och sade till NN5.

NN6

Hon, NN3 och NN1, befann sig i en lekpark när en pojke kom och sade att de skulle följa med honom in i lekstugan. Det gjorde inte detta. Han sade att NN1 skulle dra ner sina shorts och visa snippan, vilket inte NN1 gjorde. Han visade snoppen för dem och drog då ner lite av sina byxor. Alla tre såg detta litegrann. Sedan gick de in och sade till NN5.

NN5

Barnen var ute medan hon förberedde att de skulle åka och bada. När de sedan åt mat tillsammans märkte hon att NN1 bara petade i maten. Det verkade vara något som NN1 funderade på. NN1 sade sedan att hon inte ville gå till lekparken igen ifall

killen skulle komma tillbaka. Hon frågade NN1 vilken kille det var. Då svarade NN1 att det var den kille som velat att de skulle visa snippan för honom. Hon frågade NN1 hur gammal killen var och fick veta att denne skulle vara vuxen. NN1 sade att killen ville visa snoppen och de andra två sade att han visat den för dem också. Barnen fyllde i varandras berättelser och hon fick klart uppfattningen att de samtliga varit närvarande och upplevt samma sak. Att NN1 inte berättat allt i polisförhör är förklarligt då det hela är särskilt känsligt för henne. Barnen har däremot kunnat berätta detaljerat hemma. Därefter talade hon med en granne om saken innan hon gick ut med barnen till lekparken där de fick visa vart det hela skulle ha hänt. Platsen låg nära ett dagcenter och hon tänkte att personen kunde ha kommit därifrån. Därför gick hon dit. Kim Andersson öppnade dörren, men försvann sedan fort iväg. Hon förklarade för personalen vad som skett och fick veta att man hade två killar där. Killarna skickades ut av personalen för att kratta medan hon och barnen satte sig på kullen en bit därifrån. NN6 sade direkt – Där är han med glasögonen! Barnen kände igen Kim Andersson. De vill numera inte gå förbi dagcentret och hon märker att barnen tänker på saken ibland. De är också rädda för att själva ha gjort något fel.

Kim Andersson

Han gick efter att ha ätit lunch på dagcentret på sin rast till lekparken intill. Varför han gjorde detta vet han inte, men han hade tidigare samma dag sett barnen befinna sig där. Han känner inte igen målsägandena idag. Han sade till flickorna att dra ner sina shorts och visa snipporna. Och visade sin snopp för dem. Han tror att alla tre såg den. Han sade också att de skulle gå in i lekstugan. Han hade byxor, troligen jeans, och tröja på sig. När han visade snoppen öppnade han sina byxor och drog ner dem. Han tror barnen såg lite av snoppen. Han tror även att barnen blev rädda. Dessa stack iväg från platsen och han återvände då till dagcentret. Han insåg redan då att det hela var fel och dumt gjort, men tänkte inte göra flickorna illa.

Teresa Laurila

Hon är handledare för verksamheten vid dagcenter och stationerad i Djurås. NN5 kom in en dag och frågade om det jobbade några män där. Detta med anledning av att det skulle ha hänt en incident i lekparken. Hon gick då ut med personerna vid dagcentret och lät dem kratta. Barnen ska då enligt vad hon fick veta ha pekat ut Kim Andersson. De verksamma kan röra sig fritt och så även Kim Andersson tidigare. Numera är han huvudsakligen placerad på annat håll och annars mer punktbevakad. Hon har talat med Kim Andersson om att det han gjort är fel och vad som händer om man gör på detta sätt. Kim Andersson vet om att han gjort fel, men säger att det bara blir så och förstår själv inte varför. Hon tror inte att Kim Andersson kan se konsekvenser av sitt handlande. Han har svårt att styra sina impulser. Kim Anderssons mentala ålder är motsvarande högst en sexåring även om han är ojämn i sina förmågor. Han kan exempelvis läsa och skriva, men har svårt med det sociala samspelet.

Rätten gör följande bedömning.

Barnen, vilka hörts av polis, har förvisso inte berättat helt lika i sina respektive förhör. Exempelvis har NN1 inte berättat att Kim Andersson visat snoppen för målsägandena. NN5 har dock förklarat att de saker som skett är extra känsliga för NN1 och att NN1 därför kan ha svårt att återge allt hon varit med om. Vissa olikheter föreligger i målsägandenas utsagor gällande vilka av dem som uppmanats att visa sina underliv. Genom barnens berättelser i förening med vad Kim Andersson själv uppgett, liksom särskilt NN5:s uppfattning efter att ha talat med barnen av att dessa upplevt samma saker, finner rätten emellertid vid en sammantagen bedömning visat att allt det som anges i gärningsbeskrivningen skett i förhållande till samtliga av NN1, NN3 och NN6. Detta agerande utgör i objektiv mening ett sexuellt ofredande då det varit ägnat att väcka obehag och kränka målsägandenas sexuella integritet.

Nästa steg blir då att bedöma om Kim Andersson haft uppsåt till denna gärning. Det har framkommit bl a att Kim Andersson har en psykisk funktionsnedsättning och vittnet Laurila har beskrivit att Andersson är på högst en sexårings nivå mentalt. Kim Andersson synes emellertid ha agerat planerat och medvetet i sina kontakter med målsägandena och har själv förklarat att han insåg att han handlade fel. Att han därutöver skulle behöva känna till gällande bestämmelser i straffrättslagstiftningen utgör inte i sig ett krav för att fälla till ansvar. Kim Anderssons psykiska status kan inte heller i övrigt sägas utgöra ett så särpräglat fall att det skulle motivera en tillämpning av regeln om frihet från ansvar på grund av straffrättsvillfarelse. Andersson ska därför dömas för sexuellt ofredande enligt denna paragrafs andra stycke.

Påföljd

Kim Andersson förekommer inte tidigare i belastningsregistret. Han har en psykisk särställning som framgår av personutredningen och delvis ovan under motiveringen i skulddelen. Enligt inhämtat § 7-intyg kan det misstänkas att han hade en allvarlig psykisk störning såväl vid gärningen som vid läkarundersökningen. Han är föremål för åtgärder enligt LSS och har även andra former av stöd- och samhällsinsatser. Kim Andersson kommer till hösten att flytta till ett boende där det finns personal dygnet runt samt söker erhålla ytterligare hjälp genom habiliteringen. Denne har således ett omfattande nätverk som torde kunna hjälpa honom så att händelser som den nu aktuella inte torde behöva upprepas.

En förmildrande omständighet är att Kim Andersson anges ha svårigheter att styra sina impulser och svårigheter att se konsekvenser av sitt handlande till följd av sin psykiska problematik. I rättsfallet NJA 2012 sid 564 fann HD att påföljdseftergift skulle meddelas en 17-åring med allvarlig psykisk störning som genomfört samlag och andra samlagsliknande handlingar med en 12-åring. Denna 17-åring bedömdes vara på en 12-årings nivå mentalt och inte fullt ut förstå gärningens innebörd eller

konsekvenser. Även om förhållandena inte är helt identiska finner rätten även i detta fall med hänsyn till omständigheterna situationen vara så likartad till sin natur att det även här framstår som uppenbart oskäligt att döma Kim Andersson till påföljd. Påföljdseftergift ska därför meddelas enligt 29 kap 6 § brottsbalken.

Skadestånd

Målsägandena har begärt 5 000 kronor vardera för den kränkning de utsatts för. Rätten finner att oavsett hur barnen synligt reagerat inför andra så är gärningen av sådan karaktär att detta belopp som utgångspunkt är skäligt. Fråga är då om skäl finns att nedsätta beloppet helt eller jämka detsamma med hänsyn till Kim Anderssons psykiska status jämlikt 2 kap 5 § skadeståndslagen. Av rättspraxis framgår att möjligheten till jämkning i sådana fall ska ske restriktivt. Kim Andersson har varit medveten om sitt handlande och att detta medfört att målsägandena blivit rädda. Han synes ha ett konsekvenstänkande som gör att det för honom torde vara begripligt varför han ska ersätta målsägandena för detta. Skäl för jämkning föreligger därför inte. Skadeståndsyrkandena ska bifallas i sin helhet.

Övrigt

Kim Andersson ska utge i lag föreskriven avgift till brottsofferfonden då det finns fängelse i straffskalan för brottet sexuellt ofredande.

Försvaren och målsägandebiträdet tillerkänns begärda ersättningar som får anses skäliga. Dessa kostnader ska stanna på staten.

Sekretessen ska bestå för målsägandenas identitet liksom för uppgifter i § 7-intyg utöver intygets första sida.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
1:4

DOM
2016-02-02

B 2445-15

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se *bilaga 1* (Dv 400)

Överklagande senast den 23 februari 2016 ställs till Svea hovrätt men inges till Falu tingsrätt

På tingsrättens vägnar,

Niclas Eltenius

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.